

**CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA**

Broj: 01-1315/9-15

Podgorica, 30. 12. 2015. godine

Na osnovu člana 3 stav 2 Pravilnika o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja ("Sl. list CG" br. 01/13), (u daljem tekstu: Pravilnik), Agencije za nadzor osiguranja na 176. sjednici od 30. 12. 2015. godine, donio je

**UPUTSTVO
ZA IZRADU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE ZA POTREBE
NADZORA**

Član 1

Ovim uputstvom bliže se propisuje način izrade Godišnjeg izvještaja društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje za potrebe nadzora, odnosno način popunjavanja Izvještaja o finansijskom položaju (Bilans stanja) i Izvještaja o dobiti/gubitku (Bilans uspjeha), kao i obavezna sadržina Napomena uz navedene izvještaje.

Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja)

Član 2

U Izvještaju o finansijskom položaju iskazuju se imovina, obaveze i kapital društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje (u daljem tekstu: društvo) na kraju poslovne godine (31. 12.) i na kraju godine koja prethodi poslovnoj godini (31. 12. prethodne godine) .

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sačinjava se na Obrascu VIII koji je propisan Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog izvještavanja, a sastoji se iz:

- Tabele I – Aktiva društva
- Tabele II – Pasiva društva.

Aktiva društva (I)

Član 3

Podatak na poziciji **A – Nematerijalna imovina, dugoročna aktivna vremenska razgraničenja** predstavlja zbir pozicija od A.1 do A.3, a odnosi se na nematerijalnu imovinu, gudvil, dugoročno odložene troškove sticanja osiguranja i druga dugoročna aktivna vremenska razgraničenja iskazana kao neto knjigovodstvena vrijednost.

Podatak na poziciji **A.1 – Nematerijalna dugoročna imovina** odnosi se na imovinu u neopipljivom i nefizičkom obliku koja se koristi u poslovanju, a za koju je otežano predviđanje vijeka upotrebe, otežana prenosivost, kao i mjerenje budućih ekonomskih koristi. Oblici nematerijalne imovine su: izdaci za razvoj, patenti, licence, softver, zaštitni znakovi i ostala prava. Ovom pozicijom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 002,003,004 (ispravljeno za konta 008 i 009).

Podatak na poziciji **A.2 – Gudvil** predstavlja razliku vrijednosti nekog društva na tržištu akcija u određenom vremenu i njegovog računovodstvenog utvrđenog iznosa neto imovine. To je premija koju kupac nekog društva mora platiti iznad neto imovine društva zbog njegove reputacije na tržištu, marke, stručnosti i sl. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 000.

Podatak na poziciji **A.3 – Dugoročna aktivna vremenska razgraničenja** odnose se na unaprijed plaćene troškove budućeg razdoblja, a uključuju i dugoročno odložene troškove sticanja osiguranja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 006.

Podatak na poziciji **B. Ulaganja u zemljište i objekte i druga finansijska ulaganja** odnosi se na sva ulaganja društva nezavisno od izvora sredstava - uključuje ulaganja sredstava tehničkih rezervi i ulaganja kapitala. Predstavlja zbir pozicija koja se odnose na: ulaganja u zemljište i objekte, finansijska ulaganja u društva iz grupe i pridružena društva, druga finansijska ulaganja, zatim finansijska ulaganja reosiguravajućih društava na osnovu ugovora o reosiguranju, kao i udio reosiguravača i saosiguravača u tehničkim rezervama. Ovom stavkom iskazuje se neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja, koja predstavlja zbir pozicija B. I do B. V.

Podatak na poziciji **B.I – Zemljišta i objekti** odnosi se na ulaganja u zemljište i građevinske objekte, kako ona koja služe za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja, tako i ona koja nijesu namijenjena neposrednom obavljanju djelatnosti osiguranja. Ova pozicija predstavlja zbir B.I. a) i B.I. b.).

Podatak na poziciji B.I.a) prikazuje ulaganja u zemljište i građevinske objekte koje društvo koristi za neposredno obavljanje djelatnosti, odnosno u sopstvene svrhe. Na njih se primjenjuje računovodstveni tretman prema MRS 16 – Ulaganje u nekretnine. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 010 (ispravljeno za konto 019).

Podatak na poziciji B.I.b) prikazuje ulaganja u nekretnine koje nijesu namijenjene neposrednom obavljanju djelatnosti osiguranja, već se drže radi zarade, prinosa, odnosno uvećanja vrijednosti

kapitala. Na njih se primjenjuje računovodstveni tretman prema MRS 40- Ulaganja u nekretnine. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima: 025, 035, 045, 055, 065, 075.

Podatak na poziciji **B.II – Finansijska ulaganja u društva iz grupe i pridruženim društvima** odnosi se na finansijska ulaganja u akcije i udjele u društvima iz grupe, dužničke hartije od vrijednosti i kredite date društvima iz grupe, zatim akcije i udjeli u pridruženim društvima, dužničke hartije od vrijednosti i krediti dati pridruženim društvima, kao i druga finansijska ulaganja u društva iz grupe i pridružena društva. Na ulaganja u pridružena društva primjenjuje se računovodstveni tretman prema MRS -28 Ulaganja u pridružena lica. Ova stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi računa 08, a predstavlja zbir iznosa pozicija B.II.1 do B.II. 5.

Podatak na poziciji **B.III – Druga finansijska ulaganja** odnosi se na ulaganja društva u finansijske instrumente i finansijsku imovinu u cilju ostavriavanja prihoda. Na njih se primjenjuje računovodstveni tretman prema MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Ovom stavkom iskazuje se zbir pozicija B.III.1 i B.III.2.

Podatak na poziciji **B.III.1 – Dugoročna finansijska ulaganja** odnose se na ulaganja u finansijske instrumente i finansijsku imovinu kod kojih je dospjeće duže od godinu dana, a čini sumu pozicija od B.III.1.1 do B.III.1.7.

Podatak na poziciji **B.III.1.1 – Akcije i druge hartije od vrijednosti sa promjenljivim prihodom i kuponi fondova** odnosi se na ulaganja društva za osiguranje u akcije, ulaganje u investicione kupone ostalih uzajamnih fondova, te druge hartije od vrijednosti s promjenjivim prihodom, klasifikovane u grupe u skladu sa MRS 39, i to: ulaganja namijenjena prodaji i ulaganja vrjednovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjaha. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 022, 032, 042, 052, 062, 072.

Podatak na poziciji **B.III.1.2 –Dužničke hartije od vrijednosti i druge hartije od vrijednosti sa fiksnim prihodom** odnose se na ulaganja društva u obveznice, blagajničke zapise, komercijalne zapise i druge vrijednosne papire s fiksnim prihodom, klasifikovane u grupe u skladu sa MRS 39 i to: ulaganja koja se drže do dospjeća, ulaganja namijenjena prodaji i ulaganja vrjednovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjaha. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 020, 021, 030, 031, 040, 041, 050, 051, 060, 061, 070, 071.

Podatak na poziciji **B.III.1.3 – Udjeli u investicionim fondovima i investicionim pulovima** odnosi se na ulaganja u investicione fondove i investicione pulove. Ulaganja u investicione pulove odnose se na akcije koje društvo posjeduje u zajedničkim investicijama koje sačinjavaju nekoliko društava ili penzionih fondova, čije upravljanje je povjereno jednom od tih društava ili jednom od tih penzionih fondova. Ovom stavkom iskazuju se iznosi prikazani na kontima 023, 033, 043, 053, 063, 073.

Podatak na poziciji **B.III.1.4 – Hipotekarni krediti** odnosi se na zajmove date osiguranicima kod kojih je sredstvo obezbjeđenja založno pravo na nekretninu, a evidentiraju se na kontu 02430.

Podatak na poziciji **B.III.1.5 – Drugi dati krediti** odnosi se na zajmove date osiguranicima čije je sredstvo obezbjeđenja polisa osiguranja ili drugo sredstvoao obezbjeđenja, izuzev založnog prava na nekretninama. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontu 02431.

Podatak na poziciji **B.III.1.6 – Depoziti kod banaka** odnosi se na ulaganja društva u depozite koji dospijevaju u roku dužem od godinu dana, a evidentirani su na kontima 024, 034, 044, 054, 064, 074.

Podatak na poziciji **B.III.1.7 – Ostala finansijska ulaganja** odnosi se dugoročna finansijska ulaganja koja nijesu obuhvaćena prethodnim pozicijama. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 026, 027, 029, 037, 047, 057, 067, 077.

Podatak na poziciji **B.III.2 – Kratkoročna finansijska ulaganja** prikazuju finansijska ulaganja sa rokom otplate do jedne godine i dio dugoročnih finansijskih ulaganja koja dospijevaju za naplatu u roku do godine dana od datuma izvještavanja, odnosno čini zbir pozicija od B.III.2.1 do B.III.2.5.

Podatak na poziciji **B.III.2.1 – Akcije i udjeli raspoloživi za prodaju** odnose se na ulaganja društva za osiguranje u akcije i udjele raspoložive za prodaju, klasifikovane u grupe u skladu sa MRS 39, i to: ulaganja namijenjena prodaji i ulaganja vrednovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjaha. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na odgovarajućim kontima u okviru grupe 180, 182, 184.

Podatak na poziciji **B.III.2.2 – Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju odnosno sa preostalim rokom dospjeća do jedne godine** čiji su podaci evidentirani na odgovarajućim kontima u okviru grupe 180,182,184.

Podatak na poziciji **B.III.2.3 – Kratkoročno dati krediti** odnose se na ulaganja društva po osnovu datih kredita osiguranicima na period do godine dana od dana datuma izvještavanja, a evidentiraju se na kontu 1867.

Podatak na poziciji **B.III.2.4 – Kratkoročni depoziti kod banaka** odnosi se na ulaganja u depozite kod banaka čiji je rok dospjeća do godine dana od dana datuma izvještavanja, a evidentiraju se na kontima 181,183,185.

Podatak na poziciji **B.III.2.5 – Ostala kratkoročna finansijska ulaganja ulaganja** odnosi se na kratkoročna finansijska ulaganja koja nijesu obuhvaćena prethodnim pozicijama. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 186 (izuzev konta 1867).

Podatak na poziciji **B.IV – Finansijska ulaganja reosiguravajućih društava na osnovu ugovora o reosiguranju kod cedenta**, odnosi se na sredstva koja društva za reosiguranje deponuju kod društava za osiguranje na osnovu ugovora o reosiguranju, a koji služe kao garancija da će reosiguravač ispuniti svoje buduće obaveze koje proizilaze iz ugovora o reosiguranju. Ovom stavkom društva za reosiguranje iskazuju iznos evidentiran na kontu 136.

Podatak na poziciji **B.V – Udio reosiguravača i saosiguravača u tehničkim rezervacijama** prikazuje iznos reosiguranja i saosiguranja u bruto tehničkim rezervama i predstavlja zbir pozicija od **B.V.a do B.V.g**.

Podatak na poziciji B.V.a – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u prenosnim premijama, sa posebnim prikazom učešća saosiguranja i učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na računu 9802.

Podatak na poziciji B.V.b – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača matematičkoj rezervi, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 9702, 9722, 9732.

Podatak na poziciji B.V.c – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u rezervisanim štetama, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 9822, 9832, 9842.

Podatak na poziciji B.V.d – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u rezervisanjima za bonuse i popuste, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim, Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontu 9812.

Podatak na poziciji B.V.e – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u rezervisanjima za izravnaje rizika, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 9852 i 9862.

Podatak na poziciji B.V.f – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u drugim tehničkim rezervisanjima, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima 9872, 9882, 9892.

Podatak na poziciji B.V.g – sadrži podatke o iznosu udjela sa/reosiguravača u tehničkim rezerviama životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik, pri čemu je potrebno posebno iskazati učešće saosiguranja od učešća reosiguranja u istim. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontu 9712.

Podatak na poziciji **C – Ulaganja u korist ugovarača životnih osiguranja koji preuzimaju rizik ulaganja** predstavlja vrijednost ulaganja, odnosno investicija na osnovu kojih se utvrđuje povrat na ugovore o osiguranju vezane za vrijednost jedinica investicionog fonda i vrijednost investicija koje služe za pokriće obaveza iz ugovora o osiguranju vezanih za odgovarajući indeks. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na grupama računa koja se odnose na ulaganja (mogu biti sve stavke ulaganja).

Podatak na poziciji **D – Potraživanja** predstavlja ukupna potraživanja društva za osiguranje, odnosno zbir potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja, potraživanja iz poslova saosiguranja i reosiguranja i ostalih potraživanja, odnosno zbir pozicija od D.I do D.III.

Podatak na poziciji **D. I – Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja** odnose se na potraživanja iz ugovora o osiguranju, a čine ih potraživanja od ugovarača osiguranja/osiguranika, od zastupnika i posrednika u osiguranju. Ova stavka predstavlja zbir pozicija od D.I.1 do D.I.3.

Podatak na poziciji **D. I. 1 – Potraživanja od osiguranika** odnosi se na potraživanja društva od ugovarača osiguranja na osnovu zaključenih ugovora osiguranja, a posebno se iskazuju ova potraživanja od grupe, od pridruženih lica i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na računu 120.

Podatak na poziciji **D.I.2 – Potraživanja od zastupnika i posrednika u osiguranju** odnosi se na potraživanja društva za osiguranje od zastupnika odnosno posrednika u osiguranju po osnovu zaključenih ugovora o osiguranju, a posebno se iskazuju ova potraživanja od grupe, od pridruženih društava i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi računa 122.

Podatak na poziciji **D.I.3 – Druga potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja** odnosi se na druga potraživanja društva po osnovu ugovora o osiguranju, a posebno se prikazuju potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na računu 127.

Podatak na poziciji **D.II – Potraživanja iz saosiguranja i reosiguranja** odnose se na potraživanja društva za osiguranje po osnovu zaključenih ugovora o reosiguranju i ugovora o saosiguranju, a odnose se na potraživanja za premiju iz prihvaćenog saosiguranja/reosiguranja i za udjele u štetama iz prihvaćenog saosiguranja/reosiguranja, te ostala potraživanja po osnovu zaključenih ugovora o saosiguranju/reosiguranju. Ova stavka predstavlja zbir pozicija od D.II.1 do D.II.5

Podatak na poziciji **D.II.1 – Potraživanja za premiju iz prihvaćenog saosiguranja** predstavlja iznos evidentiran na grupi računa 130,131. Potrebno je posebno prikazati potraživanja po osnovu premije od saosiguranja od društava iz grupe, od pridruženih društava i od drugih društava.

Podatak na poziciji **D.II.2 – Potraživanja za premiju iz prihvaćenog reosiguranja** predstavlja iznos evidentiran na grupi računa 132, 133. Potrebno je posebni prikazati potraživanja po osnovu premije reosiguranja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih društava.

Podatak na poziciji **D.II.3 – Potraživanja za udjele saosiguravača u štetama** predstavlja iznos evidentiran na grupi računa 140, 141. Potrebno je posebno prikazati potraživanja za udjele saosiguravača u štetama od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih društava.

Podatak na poziciji **D.II.4 – Potraživanja za udjele reosiguravača u štetama** predstavlja iznos evidentiran na grupi računa 142, 143. Potrebno je posebno prikazati potraživanja za udjele reosiguravača u štetama od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih društava.

Podatak na poziciji **D.II.5 – Druga potraživanja iz saosiguranja i reosiguranja** predstavlja iznos evidentiran na kontu 137. Potrebno je posebno prikazati druga kratkoročna potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih društava.

Podatak na poziciji **D.III – Druga potraživanja i odložena poreska sredstva** odnose se na zbir potraživanja po osnovu datih avansa, kratkoročnih potraživanja iz finansiranja, drugih

kratkoročnih i dugoročnih potraživanja, te potraživanja za porez na dobit pravnih lica i odložena poreska sredstva. Ova stavka predstavlja zbir pozicija D.III.1 do D.III.7

Podatak na poziciji **D.III.1 – Potraživanja po osnovu datih avansa za nematerijalnu imovinu** predstavlja iznos evidentiran na kontu 005. Potrebno je posebno prikazati ova potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih lica.

Podatak na poziciji **D.III.2 – Ostala druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja** odnose se na potraživanja po osnovu prava na regres, potraživanja za isplaćene štete za tuđi račun u državi i inostranstvu, te druga kratkoročna potraživanja. Ovom stavkom iskazan je iznos evidentiran na grupi računa 15. Potrebno je posebno prikazati ova potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i drugih lica.

Podatak na poziciji **D.III.3 – Kratkoročna potraživanja iz finansiranja** odnose se na kratkoročna potraživanja društva za osiguranje na ime kamata, dividendi, na ime udjela u dobiti i slično. Ovom stavkom iskazan je iznos evidentiran na grupi računa 16. Potrebno je raščlaniti ova potraživanja na potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih lica.

Podatak na poziciji **D.III.4 – Druga kratkoročna potraživanja** odnose se na potraživanja od zaposlenih, kupaca, kartičnih kuća, kratkoročna potraživanja od državnih i drugih institucija slično. Ovom stavkom iskazan je iznos evidentiran na grupi računa 17. Potrebno je raščlaniti ova potraživanja na potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih lica.

Podatak na poziciji **D.III.5 – Dugoročna potraživanja** odnosi se na dugoročna potraživanja po osnovu poslova osiguranja, po osnovu nekretnina i drugih sredstava datih u finansijski lizing, za dugoročno odobrene garantne depozite. Ovom stavkom iskazan je iznos evidentiran na grupi računa 027. Potrebno je raščlaniti ova potraživanja na potraživanja od društava iz grupe, pridruženih društava i od drugih lica.

Podatak na poziciji **D.III.6 – Potraživanja za porez na dobit pravnih lica** predstavlja iznos evidentiran na kontu 170.

Podatak na poziciji **D.III.7 – Odložena poreska sredstva** odnosi se na podatke evidentirane na kontu 090.

Podatak na poziciji **E – Razna sredstva** predstavlja sumu pozicija od E.I do E.III, a odnosi se na nekretnine, postrojenja i opremu, sa izuzetkom zemljišta i objekata, gorovinska sredstva i zalihe i druga sredstva.

Podatak na poziciji **E.I – Nekretnine, postrojenja i oprema, s izuzetkom zemljišta i objekata** odnosi se na ulaganja u opremu za neposredno obavljanje djelatnosti, sitan inventar, zatim nekretnine, postrojenja i opremu u izgradnji, investicione nekretnine u izgradnji i slično. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na grupama konta 011, 012, 013, 014, 015, 016, odnosno predstvaljaju zbir pozicija E.I.1 i E.I.2. (Na ovoj poziciji su prikazane vrijednosti ispravljene kontima 0192 i 0193).

Podatak na poziciji **E.II – Gotovinska sredstva** odnosi se na novac koji društvo za osiguranje ima na poslovnim računima u bankama u zemlji i inostranstvu i/ili u blagajni društva. Ovom stavkom iskazani su iznosi evidentirani na grupama računa 10 i 11.

Podatak na poziciji **E.III – Zalihe i druga sredstva** odnosi se na podatke o zalihama materijala, zalihama preuzetim u slučajevima štete oštećenih predmeta, zalihama sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi. Ovom stavkom iskazani su iznosi evidentirani na grupama računa 310,311,320,321. Na ovim pozicijama su prikazane vrijednosti ispravljene kontom 319 i 329.

Podatak na poziciji **F – Kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja** odnose se na sumu pozicija od F.1 do F.3, predstavlja zbir iznosa evidentiranih na grupama računa 190, 192, 193, 194, 198.

Podatak na poziciji **G – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja** prikazuje stalnu imovinu koja se drži za prodaju ako se njena knjigovodstvena vrijednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Računovodstveno se ova stavka tretira u skladu sa MSFI 5: Stalna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja. Ovom stavkom iskazani su iznosi evidentirani na grupi računa 038, 048, 058, 068, 078.

Podatak na poziciji **H - Ukupna aktiva** čini zbir svih pozicija aktive, odnosno sumu sljedećih pozicija: A.Nematerijalna imovina i dugoročna aktivna vremenska razgraničenja, B. Ulaganja u zemljište i objekte, C. Ulaganja u korist ugovorača životnih osiguranja koji preuzimaju rizik ulaganja; D. Potraživanja, E. razna sredstva; F. Kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja; G. Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja.

Podatak na poziciji **I – Vanbilansna evidencija** prikazuje iznose datih jemstava i garancija, neostvarenih regresnih potraživanja, akreditiva, mjenica i ostalih potencijalnih obaveza društva za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi računa 99 (990-994).

Pasiva (II)

Član 3

Podatak na poziciji **A – Kapital** odnosi se na veličinu vlastitog kapitala društva kojeg čini suma upisanog kapitala, kapitalne rezerve, rezervi iz dobiti, revalorizacionih rezervi, te prenesene (zadržane) dobiti/gubitka ili gubitka tekućeg obračunskog razdoblja, odnosno predstavlja zbir pozicija A.I do A.VI.

Podatak na poziciji **A.I – Upisani kapital** predstavlja iznos akcijskog kapitala društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje koji je potrebno uplatiti u cijelosti u novcu, a čiji iznos ne smije biti manji od iznosa definisanih članom 21 Zakona o osiguranju. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 90.

Podatak na poziciji **A.II – Rezerve kapitala** predstavljaju iznos koji nastaje prodajom akcija po iznosu iznad njihove emitovane nominalne vrijednosti (kapitalni dobitak). Odnosi se na razlike nominalne i stvarne vrijednosti upisanog akcijskog kapitala. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 910.

Podatak na poziciji **A.III – Rezerve iz dobiti** odnose se na rezerve društva koje se formiraju iz neto dobiti, a mogu biti zakonske (obaveza primjene zakona), statutarne (shodno Statutu društva) i ostale rezerve prema potrebi društva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 911.

Podatak na poziciji **A.IV – Revalorizacione rezerve** predstavljaju korekcije osnovnog kapitala, odnosno usklađivanje nominalnih vrijednosti pozicija aktive i osnovnog kapitala, te proizlaze iz postupka vrijednosnog usklađivanja pojedinih oblika imovine društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje (nekretnine, finansijska imovina) i računovodstveno su tretirane MRS-om 39: Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje i MRS-om 16: Nekretnine, postrojenja i oprema. Potrebno je posebno prikazati iznose revalorizacionih rezervi za nekretnine, postojenja i opremu i revalorizacionih rezervi za dugoročna finansijska ulaganja, za kratkoročna finansijska ulaganja, te druge revalorizacione rezerve. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 94.

Podatak na poziciji **A.V – Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina** predstavlja zbir pozicija zadržane dobiti i prenesenog gubitka iz prethodnih godina. Zadržana, odnosno prenesena dobit formira se odlukom Skupštine akcionara o raspodjeli dobiti koja se u tom trenutku ne raspoređuje u određene namjene, dok se preneseni gubitak odnosi na ostvareni gubitak iz prethodnih razdoblja prenesen u tekuće razdoblje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 920 i 925.

Podatak na poziciji **A.VI – Dobit/gubitak tekuće poslovne godine** odnosi se na finansijski rezultat društva za poslovnu godinu – izvještajno razdoblje. Dobit poslovne godine evidentira se na kontu 921, dok se gubitak iskazuje na kontu 926.

Podatak na poziciji **B. Podređene obaveze** odnosi se obaveze po osnovu podređenih dužničkih instrumenata na osnovu kojih imalac u slučaju stečaja, odnosno likvidacije ima pravo na isplatu nakon isplate svih drugih povjerilaca. Podređeni dužnički instrumenti moraju ispunjavati uslove iz Pravilnika o karakteristikama podređenih dužničkih instrumenata koji se mogu uključiti u dopunski kapital društava za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 955. Potrebno je posebno iskazati podređene obaveze u grupi, od ostalih podređenih obaveza.

Podatak na poziciji **C. Bruto tehničke rezerve** odnosi se na tehničke rezervacije osiguranja, koje je društvo dužno oblikovati, a namijenjene su pokriću budućih obaveza koje proizlaze iz poslova osiguranja koje određeno društvo obavlja. Iskazuju se u bruto iznosu. Predstavlja zbir pozicija C.I do C.VI, koje se iskazane na grupama konta: 970, 972, 973, 974 i 98.

Podatak na poziciji **C.I (C.I a) Prenosne premije** – prikazuje bruto iznos prenosnih (nezarađenih) premija, odnosno dio premije osiguranja koji se prenosi u sljedeće obračunsko

razdoblje za pokriće obaveza iz osiguranja koje će nastati u narednom obračnskom periodu. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 980.

Podatak na poziciji **C.II (C.II a) Matematička rezerva** – prikazuje bruto iznos matematičke rezerve koju je dužno oblikovati društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja, odnosno osiguranja kod kojih se kumuliraju sredstva štednje ili sredstva za pokriće rizika u kasnijim godinama osiguranja s višegodišnjim trajanjem, a na koja se primjenjuju tablice vjerovatnoće i obračuni kao i na životna osiguranja. Obuhvata takođe i bruto rezervisanja za učešće u dobiti na koje ugovarači osiguranja imaju pravo po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupama konta: 970, 972, 973 i 974.

Podatak na poziciji **C. III (C.III a) Rezervacije za štete** - prikazuje bruto iznos tehničkih rezervi koji se odnosi na rezervacije za nastale prijavljene, a neriješene štete i nastale, a neprijavljene štete. Oblikuju se u visini procijenjenih obaveza društva za osiguranje, odnosno društvo za reosiguranje iz ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda uključujući sve troškove su vezani za njihovo rješavanje i isplatu. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupama konta: 982, 983 i 984.

Podatak na poziciji **C.IV (C.IV a) Rezervisanja za bonuse i popuste** – prikazuje bruto iznos tehničkih rezervisanja za bonuse i popuste koji se oblikuju u visini iznosa na čiju isplatu imaju pravo osiguranici po osnovu prava na učešće u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava po ugovoru o osiguranju (bonusi) – osim ako se za ta osiguranja oblikuje matematička rezerva, zatim prava na buduće djelimično umanjenje premije (popust), te prava na povrat dijela premija nastalog usljed nekorišćenja osiguravajućeg pokrića zbog prijevremenog okončanja ugovora (storno). Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 981.

Podatak na poziciji **C.V (C.V a) Rezervisanja za izravnaje rizika** – prikazuje bruto iznos rezervisanja za izravnaje rizika, koja su obavezna da rezervišu društva koja se bave kreditnim osiguranjem, radi vremenskog izravnaja toka šteta. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 985, 986.

Podatak na poziciji **C.VI (C.VI a) Druga tehnička rezervisanja** – prikazuje bruto iznos tehničkih rezervi koji oblikuje društvo za osiguranje u visini procijenjenih budućih obaveza i rizika od velikih šteta prouzrokovanih zemljotresom, poplavom, šteta iz osiguranja od odgovornosti za nuklearne štete, odgovornosti proizvođača farmaceutskih proizvoda, kao i drugih obaveza i rizika za koje nijesu utvrđene rezerve pod oznakama C(I) do C(IV). Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 987, 988, 989.

Podatak na poziciji **D (D.1) – Tehnička rezervisanja u korist ugovarača životnih osiguranja koji preuzimaju rizik ulaganja** – prikazuje bruto iznos tehničkih rezervacija po ugovorima životnih osiguranja čija se vrijednost direktno vezana za vrijednost ulaganja, odnosno po ugovorima o osiguranju kod kojih osiguranik preuzima na sebe rizik ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 971.

Podatak na poziciji **E Rezervisanja za druge rizike i troškove** – predstavlja zbir rezervacija za jubilarne naknade, penzije i otpremnine, koje je društvo dužno rezervirati u skladu sa MRS 19: Primanja zaposlenih i drugih rezervacija, uključujući i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Ovom stavkom iskazuje se zbir evidentiran na grupi konta 96.

Podatak na poziciji **F (F.1) - Obaveze za finansijska ulaganja reosiguravača na osnovu ugovora o reosiguranju kod cedenta** – predstavlja iznose koje društvo za osiguranje kao cedent zadržava za sebe ili mu ih je prepustilo društvo za osiguranje po uslovima iz ugovora o reosiguranju. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 236.

Podatak na poziciji **G. – Druge obaveze** - predstavlja zbir obaveza društva za osiguranje iz neposrednih poslova osiguranja, obaveza iz saosiguranja i reosiguranja, obaveze osigurane hartijama od vrijednosti sa fiksnim prihodom, obaveza prema bankama i ostalih obaveza, odnosno zbir pozicija G.I do G.V.

Podatak na poziciji **G. I – Obaveze iz neposrednih poslova osiguranja** prikazuje obaveze koje proizilaze iz redovne djelatnosti društva prema osiguranicima, zastupnicima i posrednicima u osiguranju. Predstavlja zbir pozicija G.I 1 do G.I.3.

Podatak na poziciji **G.I 1 – Obaveze prema osiguranicima** odnose se na obaveze za štete i ugovorne iznose koje proizilaze iz zaključenih ugovora o osiguranju prema osiguranicima, a posebno se iskazuju obaveze prema osiguranicima iz grupe, pridruženih lica i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 220, 221.

Podatak na poziciji **G.I.2 – Obaveze prema zastupnicima i posrednicima** odnose se na ugovorne obaveze koje proizilaze iz zaključenih ugovora prema zastupnicima i posrednicima u osiguranju, a posebno se iskazuju obaveze iz grupe, pridruženih lica i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 222, 223.

Podatak na poziciji **G.I.3 – Druge obaveze iz neposrednih poslova osiguranja** odnose se na ostale obaveze društva koje proizilaze iz zaključenih ugovora, a posebno se iskazuju obaveze iz grupe, pridruženih društava i ostalih lica. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 227.

Podatak na poziciji **G. II – Obaveze iz saosiguranja i reosiguranja** prikazuje obaveze koje proizilaze iz redovne djelatnosti društva, a odnose se na obaveze po zaključenim ugovorima o saosiguranju i reosiguranju. Predstavlja zbir pozicija G.II 1 do G.II 5.

Podatak na poziciji **G. II.1 – Obaveze za premije iz saosiguranja** odnose se na obaveze društva po osnovu premija saosiguranja iz zaključenih ugovora o saosiguranju, a posebno se iskazuju obaveze prema društvima iz grupe, prema pridruženim društvima i ostalim društvima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 230 i 231.

Podatak na poziciji **G. II.2 – Obaveze za premije reosiguranja** odnose se na obaveze društva po osnovu premija reosiguranja iz zaključenih ugovora o reosiguranju, a posebno se iskazuju obaveze prema društvima iz grupe, prema pridruženim društvima i ostalim društvima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 232, 233.

Podatak na poziciji **G. II.3 – Obaveze za udjele u iznosima šteta iz saosiguranja** odnose se na obaveze društva po osnovu udjela u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu koji proizilaze iz zaključenih ugovora o saosiguranju, a posebno se iskazuju obaveze prema društvima iz grupe, prema pridruženim društvima i ostalim društvima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 240, 241.

Podatak na poziciji **G. II.4 – Obaveze za udjele u iznosima šteta iz reosiguranja** odnose se na obaveze društva po osnovu udjela u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu koji proizilaze iz zaključenih ugovora o reosiguranju, odnosno ugovora o retrocesiji, a posebno se iskazuju obaveze prema društvima iz grupe, prema pridruženim društvima i ostalim društvima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima 242, 243, 244, 245.

Podatak na poziciji **G. II.5 – Druge obaveze iz saosiguranja i reosiguranja** odnose se na ostale obaveze društva po osnovu ugovora o reosiguranju i saosiguranju koje nijesu definisane prethodnim stavkama, a posebno se iskazuju obaveze prema društvima iz grupe, prema pridruženim društvima i ostalim društvima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima: 237, 238.

Podatak na poziciji **G. III – Obaveze osigurane hartijama od vrijednosti sa fiksnim prihodom** odnose se na obaveze društva po izdatim hartijama od vrijednosti. Potrebno je posebno iskazati dio obaveza koji se može zamijeniti drugim finansijskim instrumentom (zamjenjivi krediti) od ostalih obaveza. Takođe, potrebno je odvojeno analitički prikazati obaveze koje dospijevaju do godinu dana i one čiji je rok dospjeća duži od godinu dana. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontima: 264 i 954.

Podatak na poziciji **G.IV – Obaveze prema bankama** predstavlja zbir obaveza društva po osnovu dugoročnih i kartkoročnih zajmova društva za osiguranje, u zemlji i inostranstvu. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupama konta: 263, 950 i 951.

Podatak na poziciji **G.V – Ostale obaveze** predstavlja zbir ostalih kratkoročnih i dugoročnih obaveza, odnosno zbir pozicija G.V a i G.V b.

Podatak na poziciji **G.V a – Ostale dugoročne obaveze** predstavljaju zbir dugoročnih obaveze iz finansijskih lizinga, odloženih poreskih obaveza i drugih dugoročnih obaveza, odnosno zbir pozicija G.V a.1 do G.V a.3.

Podatak na poziciji **G. V a.1 – Dugoročne obaveze iz finansijskog lizinga** odnose se na dugoročne obaveze društva iz ugovora o finansijskom lizingu. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontu 952.

Podatak na poziciji **G. V a.2 – Odložene poreske obaveze** predstavlja iznos evidentiran na kontu 957.

Podatak na poziciji **G. V a.3 – Druge dugoročne obaveze** odnose se na sve ostale dugoročne obaveze društva koje nijesu obuhvaćene prethodnim stavkama. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima: 953, 956.

Podatak na poziciji **G.V b – Ostale kratkoročne obaveze** odnose se na obaveze prema zaposlenima, kratkoročne obaveze iz finansiranja, obaveze za porez na dobit pravnih lica, druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja. Predstavljaju zbir pozicija G.V b 1. do G.V b 5.

Podatak na poziciji **G. V b. 1 – Kratkoročne obaveze prema zaposlenima** odnose se na obaveze društva prema zaposlenima za zarade i naknade zarada, obaveze za poreze i doprinose iz bruto zarada i druge kratkoročne obaveze prema zaposlenima. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na grupi konta 21.

Podatak na poziciji **G. V b.2 – Kratkoročne obaveze iz finansiranja** odnose se na obaveze društva po osnovu kamata, dividendi i udjela u dobitku, zatim obaveze na osnovu izdatih mjenica i druge obaveze iz finansiranja. Ovom stavkom iskazuju se iznosi evidentirani na kontima: 260, 261, 262, 265 i 267.

Podatak na poziciji **G. V b.3 – Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja** odnose se na obaveze po osnovu regresnih šteta, obaveze prema drugim osiguravajućim društvima za refundaciju isplaćenih šteta u zemlji i inostranstvu, obaveze prema NBOCG za Garantni fond, obaveze prema nadzornom organu poreske obaveze iz poslova osiguranja i ostalo. Ovom stavkom iskazani su iznosi evidentirani na grupi konta 25.

Podatak na poziciji **G. V b.4 – Obaveze za porez na dobit pravnih lica** odnosi se na obavezu društva po osnovu poreza na dobit i iskazuje se u iznosu evidentiranom na računu 271.

Podatak na poziciji **G. V b. 5 – Druge kratkoročne obaveze** odnosi se na obaveze na ime poreza na dodatu vrijednost, kratkoročne obaveze prema dobavljačima, za razne isplate i ostale kratkoročne obaveze. Ovom stavkom iskazani su iznosi evidentirani na kontima: 270, 272, 273, 274, 277.

Podatak na poziciji **H. Pasivna vremenska razgraničenja** odnosi se na troškove i rashode koji su unaprijed obračunati za najviše 12 mjeseci, kratkoročno odložene prihodi i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 29.

Podatak pod oznakom **I. Nekratkoročne obaveze vezane za stalnu imovinu koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja** odnosi se na obaveze koje društvo ima po osnovu stalne imovine koju drži za prodaju i drugih obaveza vezanih za prestanak poslovanja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na kontu 275.

Podatak pod oznakom **J. UKUPNA PASIVA** čini zbir svih pozicija pasive, odnosno zbir sljedećih pozicija: A. Kapital, B. Podređene obaveze, C. Bruto tehničke rezerve; D.Tehnička rezervisanja u korist ugovarača životnih osiguranja koji preuzimaju rizik ulaganja; E. Rezervisanja za druge rizike i troškove, F. Obaveze za finansijska ulaganja reosiguravača na osnovu ugovora o reosiguranju kod cedenta, G. Druge obaveze, H. Pasivna vremenska razgraničenja, I. Nekratkoročne obaveze vezane za imovinu koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja.

Podatak pod oznakom **K. - Vanbilansna evidencija** prikazuje iznose datih jamstava i garancija, neostvarena regresna potraživanja, akreditiva, mjenica i ostalih potencijalnih obaveza društva za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi računa 99 (995-999).

Izveštaj o dobiti/gubitku (Bilans uspjeha)

Član 4

U Izveštaju o dobiti/gubitku (Bilans uspjeha) iskazuju se prihodi, rashodi, troškovi, promjene rezervi, rezultat obračunskog perioda društva za osiguranje na kraju poslovne godine (31. 12.) i na kraju godine koja prethodi poslovnoj godini (31. 12. prethodne godine).

Izveštaj iz stava 1 ovog člana sačinjava se na Obrascu IX koji je propisan Pravilnikom o sadržini izveštaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog izveštavanja, a sastoji se iz:

- A – Tehničkog rezultata za neživotna osiguranja;
- B – Tehničkog rezultata za životna osiguranja;
- C - Netehničkog rezultata.

Društva koja obavljaju poslove životnih osiguranja popunjavaju tabelu B i C (od tačke VII pa nadalje), dok društva koja obavljaju poslove neživotnih osiguranja popunjavaju tabele A i C.

Tehnički rezultat za neživotna osiguranja (A)

Član 5

Podatak na poziciji **A.I – Neto zarađena premija osiguranja** – predstavlja sumu obračunatih bruto premija osiguranja, obračunatih premija primljenog saosiguranja, obračunatih premija predatog saosiguranja, obračunate premije reosiguranja, promjene bruto prenosnih premija i promjene prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio, odnosno sumu pozicija od A.I 1. do A.I 6.. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 75.

Podatak na poziciji **A.I 1. – Obračunate bruto premije osiguranja** – odnosi se na obračunate bruto premije neživotnih osiguranja koje uključuju ukupne iznose premija koje su ugovorene (fakturisane) u tekućem obračunskom periodu za period najduže do godinu dana, bez obzira da li se ti iznosi u potpunosti ili djelimično odnose na kasniji vremenski period. Ograničenje perioda na godinu dana ne odnosi se na osiguranja koja su zbog same karakteristike rizika ugovorena na period duži od godinu dana (npr. osiguranje građevinskih objekata u izgradnji, osiguranje objekata u montaži, osiguranje kredita i sl.) nezavisno od toga da li je premija u potpunosti naplaćena, kao ni na osiguranja koja su ugovorena na period duži od godine dana, a kod kojih

je premija u potpunosti naplaćena na početku osiguranja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 750.

Podatak na poziciji **A.I 2. – Obračunate premije primljenog saosiguranja (+)** – odnosi se na obračunate bruto premije primljene u saosiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 752.

Podatak na poziciji **A.I 3. – Obračunate premije predate u saosiguranje (-)** – uključuje dio obračunate bruto premije koji je predat u saosiguranje, a upisuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 754.

Podatak na poziciji **A.I 4. – Obračunate premije reosiguranja (-)** – uključuje dio obračunate bruto premije koji je predat u reosiguranje, a upisuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 755.

Podatak na poziciji **A.I 5. – Promjena bruto prenosnih premija (+/-)** – je razlika bruto prenosne premije na početku i bruto prenosne premije na kraju obračunskog perioda. Promjene mogu biti negativne ili pozitivne. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 756.

Podatak na poziciji **A.I 6. – Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio (+/-)** – je razlika između prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio na kraju obračunskog perioda i prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio na početku obračunskog perioda. Promjene mogu biti negativne ili pozitivne. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 757 i 758.

Podatak na poziciji **A.II – Raspoređeni (alocirani) dio prinosa od investicija, neto rezultat iz ulaganja sredstava tehničkih rezervi, prenešen sa netehničkog rezultata za neživotna osiguranja** (Stavka C. VI) - predstavlja prinos od finansijskog ulaganja imovine i sredstava koja služe za pokriće tehničkih rezervi (razlika između finansijskih prihoda i rashoda). Iznos se iskazuje sa pozitivnim predznakom. Ovaj iznos se prenosi sa pozicije C.VI.

Podatak na poziciji **A. III – Drugi neto prihodi od osiguranja** – odnosi se na prihode od naknada i provizija i ostalih prihoda osiguranja, odnosno suma pozicija A, III 1. i A. III 2..

Podatak na poziciji **A. III 1. - Prihodi od naknada i provizija** – odnosi se na prihode društva za osiguranje od provizija i naknada ostvarenih po osnovu prihoda od zelenih karata, ugovora o saosiguranju i drugih prihoda. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 760.

Podatak na poziciji **A. III 2. – Ostali prihodi osiguranja** – odnosi se na prihode od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja; prihode od promjena rezervisanja za jubilarne nagrade, otpremnine i godišnje odmore; revalorizacione poslovne prihode; prihode od drugih usluga. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 764, 768 i 769.

Podatak na poziciji **A. IV – Neto rashodi za štete** – predstavlja sumu pozicija od A.IV 1 do A.IV 6.

Podatak na poziciji **A.IV 1. - Bruto riješene štete** - odnosi se na riješene štete u bruto iznosu za neživotna osiguranja, koji obuhvataju i direktne i indirektne troškove vezane za rješavanje šteta. Riješene štete obuhvataju plaćene štete i likvidirane štete. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 400 i 401.

Podatak na poziciji **A.IV 2.- Prihodi od ostvarenih bruto regresnih potraživanja (-)** – Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 402, sa negativnim predznakom.

Podatak na poziciji **A.IV 3. – Obračunati udjeli u nakandama šteta iz prihvaćenih SA/RE** – odnosi se udio u bruto riješenim štetama iz prihvaćenih saosiguranja I reosiguranja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 403.

Podatak na poziciji **A.IV 4. – Umanjenje za udjele SA/RE u štetama (-)** – odnosi se na udio saosiguravača i reosiguravača u bruto riješenim štetama, a iskazuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 404.

Podatak na poziciji **A.IV 5. – Promjena bruto rezervisanja za štete (+/-)** – predstavlja razliku između iznosa bruto rezervisanja za štete na kraju obračunskog perioda i iznosa bruto rezervisanja za štete na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 405, 407 i 409.

Podatak na poziciji **A.IV 6. – Promjena rezervisanja za štete za reosiguravajući i saosiguravajući udio (+/-)** – predstavlja razliku rezervisanja za štete za reosiguravajući i saosiguravajući dio na kraju obračunskog perioda i rezervisanja za štete za reosiguravajući i saosiguravajući dio na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 406 i 408.

Podatak na poziciji **A.V – Promjene u drugim neto tehničkim rezervisanjima (+/-)** –uključuje promjenu drugih bruto tehničkih rezervi, kao i promjenu drugih tehničkih rezervi za reosiguravajući i saosiguravajući udio, definisanih članom 88a Zakona o osiguranju i promjene bruto rezervi za izravnanje rizika i promjene rezervi za izravnanje rizika za reosiguravajući i saosiguravajući udio. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 415, 418 i 419.

Podatak na poziciji **A.VI – Neto rashodi za bonuse i popuste (+/-)** – predstavlja sumu bonusa (izdaci za povrate premija koji zavise od rezultata) i popusta (izdaci za povrate premija koji ne zavise od rezultata) koja mora odgovarati razlici rezervi za bonuse i popuste, neto od reosiguranja na kraju obračunskog perioda i rezervi za bonuse i popuste neto od reosiguranja na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 410 i 411.

Podatak na poziciji **A.VII – Neto operativni troškovi** – predstavlja sumu troškova sticanja osiguranja i drugih operativnih troškova (troškovi uprave), koja se umanjuje za iznos prihoda od provizije reosiguranja i udjela u pozitivnom rezultatu iz ugovora o reosiguranju, odnosno sumu pozicija od A.VII 1. do A.VII 4.

Podatak na poziciji **A.VII 1. – Troškovi sticanja osiguranja** – odnosi se na troškove nastale zaključivanjem ugovora o osiguranju, uključujući direktne troškove (provizije za pribavu, troškovi ispostavljanja dokumenata o osiguranju, troškovi zaposlenih u pribavi i sl.) i indirektno troškove (troškovi reklame, troškovi vezani uz obradu ponuda, izdavanje polisa i sl.). Ovom stavkom se iskazuju iznos evidentiran na grupi konta 440.

Podatak na poziciji **A.VII 2. – Promjena u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja (+/)** – Troškovi sticanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije u skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 441.

Podatak na poziciji **A.VII 3. – Drugi operativni troškovi** (troškovi uprave) – obuhvataju amortizaciju imovine potrebne za poslovanje, troškove rada, troškove usluga fizičkih lica i druge operativne troškove, koji se moraju odvojeno prikazati, odnosno predstavlja sumu pozicija od A.VII 3.1. do A.VII 3.4.. Ove pozicije se evidentiraju na grupi konta 43, 443, od 442 do 449, 45, 460, 47 i 48.

Podatak na poziciji **A.VII 4. – Prihodi od provizije reosiguranja i udjela u pozitivnom tehničkom rezultatu iz ugovora o reosiguranju (-)** – Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 706.

Podatak na poziciji **A.VIII - Ostali neto rashodi od osiguranja** - obuhvata troškove za preventive, doprinos Garantnom fondu, Vatrogasni doprinos i druge neto troškove, odnosno sumu pozicija od A.VIII 1. do A VIII 4. Svaka od navedenih pozicija se posebno iskazuje i predstavlja iznose evidentirane na grupi konta 420, 421, 422, 423 do 429 i 462, 463 i 469.

Tehnički rezultat za životna osiguranja (B)

Član 5

Podatak na poziciji **B.I.– Neto zarađena premija osiguranja** – predstavlja sumu obračunatih bruto premija osiguranja, obračunatih premija primljenog saosiguranja, obračunatih premija predatog saosiguranja, obračunate premije reosiguranja, promjene bruto prenosnih premija i promjene prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio, odnosno sumu pozicija od B.I 1. do B.I 6. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 75.

Podatak na poziciji **B.I 1. – Obračunate bruto premije osiguranja** – odnosi se na obračunate bruto premije životnih osiguranja koje uključuju ukupne iznose premija po osnovu aktivnih polisa životnog osiguranja koje su fakturisane u posmatranom obračunskom periodu. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 750.

Podatak na poziciji **B.I 2. – Obračunate premije primljenog saosiguranja (+)** – odnosi se na obračunate bruto premije primljene u saosiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 752.

Podatak na poziciji **B.I 3. – Obračunate premije predate u saosiguranje (-)** – uključuje dio obračunate bruto premije koji je predat u saosiguranje, a upisuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 754.

Podatak na poziciji **B.I 4. – Obračunate premije reosiguranja (-)** – uključuje dio obračunate bruto premije koji je predat u reosiguranje, a upisuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 755.

Podatak na poziciji **B.I 5. – Promjena bruto prenosnih premija (+/-)** – je razlika bruto prenosne premije na početku i bruto prenosne premije na kraju obračunskog perioda. Promjene mogu biti negativne ili pozitivne. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 756.

Podatak na poziciji **B.I 6. – Promjena prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio (+/-)** – je razlika između prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio na kraju obračunskog perioda i prenosnih premija za reosiguravajući i saosiguravajući dio na početku obračunskog perioda. Promjene mogu biti negativne ili pozitivne. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 757 i 758.

Podatak na poziciji **B.II – Prihod od investicija (ulaganja)** – obuhvata prihode koji se ostvaruju od ulaganja ukupne imovine društva za životno osiguranje, koja uključuje kako ulaganja imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi, tako i ulaganja slobodnih sredstava, odnosno kapitala, a odnose se na: dividende i druge udjele u društvu, prihode od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte, prihoda od kamata, dobitke od ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dobitke od prodaje (kapitalni dobitci) finansijskih ulaganja, neto pozitivne kursne razlike i ostale prihode od ulaganja, pri čemu se posebno iskazuju prihodi od investicija (ulaganja) u grupi, u pridružena društva i u ostala društva. Karakteristike pridruženih lica tretirane su MRS 28. Ovom stavkom iskazuje se zbir pozicija od B.II 1. do B.II 4 .

Podatak na poziciji **B.II 1 - Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku** – obuhvata prihode po osnovu interesa (dividende, udjeli u dobiti, pripisi – povećanja vrijednosti), a čini ih suma prihoda od ulaganja u grupi, od ulaganja u pridružena društva i njihovo učestvovanje u zajedničkim ulaganjima po osnovu dividendi i drugih udjela u dobitku drugih društava koji se ostvaruju po osnovu ulaganja u društva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 773.

Podatak na poziciji **B.II 2. – Prihodi od drugih ulaganja** - odnosi se na ostvarene prihode od ulaganja u zemljište i objekte, prihode od kamata, i druge prihode od ulaganja (dobici po osnovu fer vrednovanja u bilansu uspjeha, prihodi o kursnih razlika, prihodi od ulaganja u povezana lica i drugi finansijski prihodi), odnosno zbir pozicija od B.II 2.1. do B.II 2.3.

Podatak na poziciji **B.II 2.1. - Prihodi od zemljišta i objekata** - odnosi se na ostvarene prihode društva za osiguranje po osnovu ulaganja u zemljišta i građevinske objekte. Uključuje prihode od primljenih zakupnina i drugih prihodi od investicionih nekretnina. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 782.

Podatak na poziciji **B.II 2.2. – Prihodi od kamata** - odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarene po osnovu kamata na finansijska ulaganja (npr. kamatni prihod od obveznica, depozita, finansijskog lizinga i sl.). Računovodstveno se tretiraju u skladu sa MRS 18: Prihodi. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 770.

Podatak na poziciji **B.II 2.3. – Drugi prihodi od ulaganja** – obuhvataju dobitke po osnovu fer vrednovanja u bilansu uspjeha, prihode od kursnih razlika, prihode od ulaganja u povezana lica i druge finansijske prihode, odnosno zbir pozicija od B.II 2.3.1. do B.II 2.3.3.

Podatak na poziciji **B.II 2.3.1. – Dobici po osnovu fer vrjednovanja u bilansu uspjeha** - odnose se na prihode društva za osiguranje koji su proizašli iz vrednosnog usklađivanja finansijskih ulaganja klasifikovanih u portfelju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 7722.

Podatak na poziciji **B.II 2.3.2. - Prihodi od kursnih razlika** - predstavlja pozitivne kursne razlike proizašle iz promjene srednjih kurseva stranih valuta prilikom preračunavanja vrijednosti ulaganja društva za osiguranje. Računovodstveno se tretira u skladu sa MRS-om 21: Efekti promjena deviznih kurseva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran u grupi konta 774.

Podatak na poziciji **B.II 2.3.3. – Drugi finansijski prihodi** - odnosi se na sve ostale prihode koji su proizašli iz ulaganja društva za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 779.

Podatak na poziciji **B.II 3. - Prihod po osnovu usklađivanja vrijednosti investicija** - odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarene po osnovu usklađivanja vrijednosti ulaganja. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta od 7720 i 780.

Podatak na poziciji **B.II 4. – Dobit od prodaje investicija (ulaganja)** – odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarenih prodajom finansijskih ulaganja (kapitalni dobitci). Uključuju dobitke od prodaje ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dobitke od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju i ostalih dobitaka od prodaje finansijskih ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 7721 do 7728 i grupa konta 781.

Podatak na poziciji **B.III - Neto nerealizovani dobiti od investicija kod životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik (unit-linked)** – Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 778.

Podatak na poziciji **B.IV – Drugi neto prihodi od osiguranja** - odnose se na prihode od naknada i provizija i ostalih prihoda osiguranja, odnosno suma pozicija B.IV 1. i B.IV 2.

Podatak na poziciji **B.IV 1. - Prihodi od naknada i provizija** – odnosi se na prihode društva za osiguranje od provizija i naknada ostvarenih po osnovu ugovora o saosiguranju i drugih prihoda. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 760.

Podatak na poziciji **B.IV 2. – Ostali prihodi osiguranja** – odnosi se na prihode od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja; prihode od promjena rezervisanja za jubilarne nagrade, otpremnine i godišnje odmore; revalorizacije poslovne prihode; prihode od drugih usluga. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 764, 768 i 769.

Podatak na poziciji **B.V. – Neto rashodi za štete** – predstavlja sumu pozicija od B.V 1. do B.V 5 .

Podatak na poziciji **B.V 1. - Bruto riješene štete** - odnosi se na riješene štete u bruto iznosu za životna osiguranja, koje obuhvataju, osim naknada iz ugovora o osiguranju i direktne i indirektno troškove vezane za likvidaciju šteta. Bruto riješene štete obuhvataju plaćene štete i likvidirane štete. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 400 i 401.

Podatak na poziciji **B.V 2.- Prihodi od ostvarenih bruto regresnih potraživanja (-)** – Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 402, a iskazuje se negativnim predznakom.

Podatak na poziciji **B.V 3. – Obračunati udio reosiguravača (-)** – odnosi se na udio reosiguravača u bruto riješenim štetama, a iskazuje se sa negativnim predznakom. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 404.

Podatak na poziciji **B.V 4. – Promjena bruto rezervisanja za štete (+/-)** – predstavlja razliku između iznosa bruto rezervisanja za štete na kraju obračunskog perioda i iznosa bruto rezervisanja za štete na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 405,407 i 409.

Podatak na poziciji **B.V 5. – Promjena rezervisanja za štete za reosiguravajući dio (+/-)** – predstavlja razliku rezervisanja za štete za reosiguravajući dio na kraju obračunskog perioda i rezervisanja za štete za reosiguravajući dio na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 406 i 408.

Podatak na poziciji **B.VI – Promjene u drugim neto tehničkim rezervisanjima (+/-)** –uključuje promjenu matematičke rezerve osiguranja, promjenu u matematičkoj rezervi za reosiguravajući

dio, promjenu ostalih tehničkih rezervi, i promjenu u ostalim tehničkim rezervama za reosiguravajući dio. Predstavlja sumu pozicija B.VI 1 i B.VI 2.

Podatak na poziciji **B.VI 1. – Promjena matematičke rezerve (+/-)** – predstavlja sumu pozicija B.VI 1.1. i B.VI 1.2 .

Podatak na poziciji **B.VI 1.1. – Promjene u bruto matematičkoj rezervi (+/-)** – uključuje promjenu matematičke rezerve u bruto iznosu, odnosno razliku matematičke rezerve na kraju obračunskog perioda i matematičke rezerve na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 412, 414 (izuzev 4121 i 4141).

Podatak na poziciji **B.VI 1.2. – Promjene u matematičkoj rezervi za reosiguravajući dio (+/-)** – je razlika udjela reosiguravača u matematičkoj rezervi na kraju obračunskog perioda i udjela reosiguravača u matematičkoj rezervi na početku obračunskog perioda. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 413.

Podatak na poziciji **B.VI 2. – Promjena u ostalim neto tehničkim rezervama (+/-)** – uključuje promjenu ostalih tehničkih rezervi koja uključuje druge tehničke rezerve, a predstavlja sumu pozicija B.VI 2.1. i B.VI 2.2 .

Podatak na poziciji **B.VI 2.1. – Promjena u ostalim bruto tehničkim rezervama (+/-)** -odnosi se na promjenu ostalih tehničkih rezervi u bruto iznosu odnosno predstavlja razliku ostalih tehničkih rezervi na kraju obračunskog perioda i ostalih tehničkih rezervi na početku obračunskog perioda u bruto iznosu. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 418.

Podatak na poziciji **B.VI 2.2. – Promjena u ostalim bruto tehničkim rezervama za reosiguravajući dio (+/-)** - je razlika između ostalih tehničkih rezervi, udio reosiguravača na kraju perioda i ostalih tehničkih rezervi, udio reosiguravača na početku perioda.Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 419.

Podatak pod **B.VI a. – Promjena u posebnim tehničkim rezervama životnih osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicioni rizik (+/-)** – Ovom stavkom se iskazuje iznos evidentiran na grupi konta 4121 i 4141.

Podatak na poziciji **B.VII – Neto rashodi za bonuse i popuste** – predstavlja sumu bonusa (izdaci za povrate premija koji zavise od rezultata) i popusta (izdaci za povrate premija koji ne zavise od rezultata) koja mora odgovarati razlici rezervi za bonuse i popuste, neto od reosiguranja na kraju obračunskog razdoblja i rezervi za bonuse i popuste neto od reosiguranja na početku obračunskog razdoblja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 410 i 411.

Podatak na poziciji **B.VIII – Neto operativni troškovi** – predstavlja sumu troškova sticanja osiguranja i ostalih operativnih troškova (troškova uprave), umanjениh za prihode od provizije

reosiguranja i udjela u pozitivnom rezultatu iz ugovora o reosiguranju, odnosno sumu pozicija od B.VIII 1. do B.VIII 4.

Podatak na poziciji **B.VIII 1. – Troškovi sticanja osiguranja** – odnosi se na troškove nastale zaključivanjem ugovora o osiguranju, uključujući direktne troškove (provizije za pribavu, troškovi ispostavljanja dokumenata o osiguranju, troškovi zaposlenih u pribavi i sl.) i indirektne troškove (troškovi reklame, troškovi vezani uz obradu ponuda, izdavanje polisa i sl.). Ovom stavkom se iskazuju iznos evidentiran na grupi konta 440.

Podatak na poziciji **B.VIII 2. – Promjena u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja (+/-)** – Troškovi pribavljanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije u skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 441.

Podatak na poziciji **B.VIII 3. – Drugi operativni troškovi (troškovi uprave)** – obuhvataju amortizaciju imovine potrebne za poslovanje, troškove rada, troškove usluga fizičkih lica i druge operativne troškove, koji se moraju odvojeno prikazati, odnosno predstavlja sumu pozicija od B.VII 3.1 do B.VII 3.4. Ove pozicije se iskazuju odvojeno a evidentiraju se na grupi konta 43, 443, od 442 do 449, 45, 460, 47 i 48.

Podatak na poziciji **B.VIII 4. – Prihodi od provizije reosiguranja i udjela u pozitivnom tehničkom rezultatu iz ugovora o reosiguranju (-)** – Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 706. Iskazuje se negativnim predznakom.

Podatak na poziciji **B.IX – Rashodi od investicija (ulaganja)** – predstavlja sumu amortizacije imovine koja se ne koristi za obavljanje poslova osiguranja, rashoda od investicionih nekretnina, rashoda od kamata, gubitaka po osnovu ulaganja obračunatih po metodi udjela, rashoda upravljanja imovinom, rashoda od kursnih razlika, gubitaka od fer vrednovanja u bilansu uspjeha, gubitaka od umanjenja vrijednosti i gubitaka po osnovu prodaje ulaganja (kapitalni gubici), pri čemu se posebno iskazuju rashodi od investicija (ulaganja) u grupi, ulaganja u pridružena društva i ostala društva. Karakteristike pridruženih lica tretirane su MRS 28. Ovom stavkom iskazuje se zbir pozicija od B.IX 1. do B.IX 4 .

Podatak na poziciji **B.IX 1. - Amortizacija imovine koja se ne koristi za obavljanje poslova osiguranja** - odnosi se na amortizaciju nekretnina koje se računovodstveno tretiraju prema MRS-u 40 i koje se vrednuju prema modelu troška. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 740.

Podatak na poziciji **B.IX 2 .- Rashodi upravljanja imovinom, rashodi od kamata i drugi finansijski rashodi** – obuhvataju rashode od investicionih nekretnina, rashode od kamata, gubitke po osnovu ulaganja obračunatih po metodi udjela, kao i rashode upravljanja imovinom i ostale finansijske rashode, odnosno sumu pozicija B.IX 2.1. i B.IX 2.4.

Podatak na poziciji **B.IX 2.1.- Rashodi od investicionih nekretnina** – sadrže rashode od umanjenja vrijednosti investicionih nekretnina, rashode od vrednovanja investicionih nekretnina po modelu fer vrijednosti, rashode od otuđenja investicionih nekretnina, gubici od stalne imovine u posjedu namijenjene prodaji, rashode za druge nekretnine, postrojenja i opremu, koji nisu namijenjeni neposrednom obavljanju djelatnosti osiguranja, drugi rashodi investicionih nekretnina. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 741 do 747.

Podatak na poziciji **B.IX 2.2. – Rashodi od kamata** – predstavlja trošak društva za osiguranje po osnovu kamata od ulaganja, odnosno trošak cijene upotrebe novčanih sredstava. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 730.

Podatak na poziciji **B.IX 2.3. – Gubici po osnovu ulaganja obračunatih po metodi udjela** – predstavlja rashode društava za osiguranje koji se odnose na rashode ostvarene od društava u grupi, pridruženih društava i ostalih društava i njihovog učestvovanja u zajedničkim ulaganjima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 7321.

Podatak na poziciji **B.IX 2.4.- Rashodi upravljanja imovinom i ostali finansijski rashodi** – odnosi se na sve ostale rashode koji su proizašli iz ulaganja društva za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 739.

Podatak na poziciji **B.IX 3.– Revalorizacioni finansijski rashodi** – obuhvata sumu negativnih kursnih razlika, gubitke od fer vrijednosti u bilansu uspjeha i gubitke od umanjenja vrijednosti, odnosno sumu pozicija od B.IX 3.1. do B.IX 3.3.

Podatak na poziciji **B.IX 3.1. - Rashodi od kursnih razlika** – predstavlja negativne kursne razlike proizašle iz promjene srednjih kurseva stranih valuta prilikom preračunavanja vrijednosti ulaganja društva za osiguranje. Računovodstveno se tretira u skladu sa MRS-u 21: Efekti promjena deviznih kurseva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran u grupi konta 735.

Podatak na poziciji **B.IX 3.2. – Gubici od fer vrednovanja u bilansu uspjeha** – odnosi se na gubitke društva za osiguranje koji su proizašli iz vrijednosnog usklađivanja finansijskih ulaganja klasifikovanih u portfelju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 72, 734.

Podatak na poziciji **B.IX 3.3. – Gubici od umanjenja vrijednosti** – odnosi se na umanjenje vrijednosti finansijske imovine. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 7320.

Podatak na poziciji **B.IX 4. – Gubici po osnovu prodaje investicija (ulaganja)** – odnosi se na rashode društva za osiguranje ostvarenih prodajom finansijskih ulaganja (kapitalni gubici). Uključuju gubitke od prodaje ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, gubitke od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju i ostalih gubitaka od prodaje finansijskih ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 7322 do 7329.

Podatak po pozicijom **B.X – Neto realizovani gubitak od investicija kod životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik (unit-linked)** - Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 7381.

Podatak na poziciji **B.XI - Ostali neto rashodi od osiguranja** - obuhvata troškove za preventive i druge neto troškove, koji je iskazuju odvojeno, odnosno sumu pozicija B.XI 1. i B.XI 2., a predstavljaju iznose koji se evidentiraju na grupi konta 420, 423, 424, 429, 462, 463 i 469.

Podatak na poziciji **B.XII – Raspoređeni (alocirani) dio prinosa od investicija koji se prenosi na netehnički rezultat, neto rezultat od ulaganja sredstava kapitala (-)** – predstavlja prinos od finansijskog ulaganja sredstava koja ne služe za pokriće tehničkih rezervi (razlika između finansijskih prihoda i rashoda). Ovaj iznos se prenosi na poziciju C.IV.

Netehnički rezultat (C)

Član 6

Podatak na poziciji **C. III – Prihodi od investicija (ulaganja)** – predstavlja sumu pozicija od C.III 1. do C.III 4 i obuhvata prihode koji se ostvaruju od ulaganja ukupne imovine društva za neživotno osiguranje, koja uključuje kako ulaganja imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi, tako i ulaganja slobodnih sredstava, odnosno kapitala, a odnose se na: dividende i druge udjele u društvu, prihode od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte, prihoda od kamata, dobitke od ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dobitke od prodaje (kapitalni dobici) finansijskih ulaganja, neto pozitivne kursne razlike i ostale prihode od ulaganja, pri čemu se posebno iskazuju prihodi od investicija (ulaganja) u grupi, u pridružena društva i u ostala društva. Karakteristike pridruženih lica tretirane su MRS 28.

Podatak na poziciji **C.III 1.- Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku** - obuhvata prihode po osnovu interesa (dividende, udjeli u dobiti, pripisi – povećanja vrijednosti), a čini ih suma prihoda od ulaganja u grupi, od ulaganja u pridružena društva i njihovo učestvovanje u zajedničkim ulaganjima po osnovu dividendi i drugih udjela u dobitku drugih društava koji se ostvaruju po osnovu ulaganja u društva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 773.

Podatak na poziciji **C.III 2. – Prihodi od drugih ulaganja** - odnosi se na ostvarene prihode od ulaganja u zemljište i objekte, prihode od kamata, i druge prihode od ulaganja (dobici po osnovu fer vrednovanja u bilansu uspjeha, prihodi o kursnih razlika, prihodi od ulaganja u povezana lica i drugi finansijski prihodi). Ovom stavkom iskazuje se suma pozicija od C.III 2.1. do C.III 2.3.

Podatak na poziciji **C.III 2.1. - Prihodi od zemljišta i objekata** - odnosi se na ostvarene prihode društva za osiguranje po osnovu ulaganja u zemljišta i građevinske objekte. Uključuje prihode

od primljenih zakupnina i drugi prihodi od investicionih nekretnina Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi 782.

Podatak na poziciji **C.III 2.2. – Prihodi od kamata** - odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarene po osnovu kamata na finansijska ulaganja (npr. kamatni prihod od obveznica, depozita, finansijskog lizinga i sl.). Računovodstveno se tretiraju u skladu sa MRS 18: Prihodi. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi 770.

Podatak na poziciji **C.III 2.3. – Drugi prihodi od ulaganja** – obuhvataju dobitke po osnovu fer vrednovanja u bilansu uspjeha, prihode od kursnih razlika, prihode od ulaganja u povezana lica i druge finansijske prihode, odnosno suma pozicija od C.III 2.3.1. do C.III 2.3.4 .

Podatak na poziciji **C.III 2.3.1. – Dobici po osnovu fer vrednovanja u bilansu uspjeha** – odnosi se na prihode društva za osiguranje koji su proizašli iz vrijednosnog usklađivanja finansijskih ulaganja klasifikovanih u portfelju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi 7722.

Podatak na poziciji **C.III 2.3.2. - Prihodi od kursnih razlika** – predstavlja pozitivne kursne razlike proizašle iz promjene srednjih kurseva stranih valuta prilikom preračunavanja vrijednosti ulaganja društva za osiguranje. Računovodstveno se tretira u skladu sa MRS-u 21: Efekti promjena deviznih kurseva razmjene stranih valuta. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi 774.

Podatak na poziciji **C.III 2.3.4 – Drugi finansijski prihodi** – odnosi se na sve ostale prihode koji su proizašli iz ulaganja društva za osiguranje i koji nisu obuhvaćeni stavkama C.III 2.3.1., C.III 2.3.2 i C.III 2.3.3. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi 779.

Podatak na poziciji **C.III 3 - Prihod po osnovu usklađivanja vrijednosti investicija** - odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarene po osnovu usklađivanja vrijednosti ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi od 7720 i 780.

Podatak na poziciji **C.III 4 – Dobici od prodaje investicija (ulaganja)** – odnosi se na prihode društva za osiguranje ostvarenih prodajom finansijskih ulaganja (kapitalni dobitci). Uključuju dobitke od prodaje ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dobitke od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju i ostalih dobitaka od prodaje finansijskih ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se suma iznosa evidentiranih na kontima u grupi od 7721 do 7728 i grupa konta 781.

Podatak na poziciji **C.IV - Raspoređeni (alocirani) prinos od investicija prenijet iz tehničkog rezultata životnih osiguranja** - predstavlja prinos od ulaganja sredstava životnih osiguranja koja **ne služe** za pokriće tehničkih rezervi. Ovaj iznos se prenosi sa pozicije B.XII.

Podatak na poziciji **C.V – Rashodi od investicija (ulaganja)** – predstavlja sumu amortizacije imovine koja se ne koristi za obavljanje poslova osiguranja, rashoda od investicionih nekretnina, rashoda od kamata, gubitaka po osnovu ulaganja u povezana društva, rashoda upravljanja

imovinom, rashoda od kursnih razlika, gubitaka od fer vrednovanja u bilansu uspjeha, gubitaka od umanjenja vrijednosti i gubitaka po osnovu prodaje ulaganja (kapitalni gubici), pri čemu se posebno iskazuju rashodi od ulaganja u grupi, u pridružena društva i u ostala društva. Karakteristike pridruženih lica tretirane su MRS 28. Ovom stavkom iskazuje se zbir pozicija od C.V 1. do C.V 4.

Podatak na poziciji **C.V 1. - Amortizacija imovine koja se ne koristi za obavljanje poslova osiguranja** - odnosi se na amortizaciju nekretnina koje se računovodstveno tretiraju prema MRS-u 40 i koje se vrednuju prema modelu troška. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 740.

Podatak na poziciji **C.V 2. - Rashodi upravljanja imovinom, rashodi od kamata i drugi finansijski rashodi** – obuhvataju rashode od investicionih nekretnina, rashode od kamata, gubitke po osnovu ulaganja obračunatih metodom udjela, kao i rashode upravljanja imovinom i ostale finansijske rashode, odnosno sumu pozicija od C.V 2.1. do C.V 2.4.

Podatak na poziciji **C.V 2.1 - Rashodi od investicionih nekretnina** – sadrži rashode od umanjenja vrijednosti investicionih nekretnina, rashode od vrednovanja investicionih nekretnina po modelu fer vrijednosti, rashode od otuđenja investicionih nekretnina, gubitke od stalne imovine u posjedu namijenjene prodaji, rashode za druge nekretnine, postrojenja i opremu, koji nisu namijenjeni neposrednom obavljanju djelatnosti osiguranja, drugi rashodi investicionih nekretnina. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 741 do 747.

Podatak na poziciji **C.V 2.2. – Rashodi od kamata** – predstavlja trošak društva za osiguranje po osnovu kamata od ulaganja, odnosno trošak cijene upotrebe novčanih sredstava. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 730.

Podatak na poziciji **C.V 2.3. – Gubici po osnovu ulaganja obračunatih metodom udjela** – predstavlja rashode društava za osiguranje koji se odnose na rashode ostvarene od društava u grupi, pridruženih društava i ostalih društava i njihovog učestvovanja u zajedničkim ulaganjima. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 7321.

Podatak na poziciji **C.V 2.4.- Rashodi upravljanja imovinom i ostali finansijski rashodi** – odnosi se na sve ostale rashode koji su proizašli iz ulaganja društva za osiguranje. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 739.

Podatak na poziciji **C.V 3.– Revalorizacioni finansijski rashodi** – obuhvata sumu negativnih kursnih razlika, gubitke od fer vrijednosti u bilansu uspjeha i gubitke od umanjenja vrijednosti, odnosno sumu pozicija od C.V 3.1. do C.V 3.3.

Podatak na poziciji **C.V 3.1. - Rashodi od kursnih razlika** – predstavlja negativne kursne razlike proizašle iz promjene srednjih kurseva stranih valuta prilikom preračunavanja vrijednosti ulaganja društva za osiguranje. Računovodstveno se tretira u skladu sa MRS-u 21: Efekti promjena deviznih kurseva. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran u grupi konta 735.

Podatak na poziciji **C.V 3.2. – Gubici od fer vrednovanja u bilansu uspjeha** – odnosi se na gubitke društva za osiguranje koji su proizašli iz vrijednosnog usklađivanja finansijskih ulaganja klasifikovanih u portfelju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 72, 734.

Podatak na poziciji **C.V 3.3. – Gubici od umanjenja vrijednosti** – odnosi se na umanjenje vrijednosti finansijske imovine. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 7320.

Podatak na poziciji **C.V 4. – Gubici po osnovu prodaje investicija (ulaganja)** – odnosi se na rashode društva za osiguranje ostvarenih prodajom finansijskih ulaganja (kapitalni gubici). Uključuju gubitke od prodaje ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, gubitke od prodaje ulaganja raspoloživih za prodaju i ostalih gubitaka od prodaje finansijskih ulaganja. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta od 7322 do 7329.

Podatak na poziciji **C.VI – Raspoređeni (alocirani) prinos od investicija prenijet na tehnički rezultat neživotnih osiguranja (All)** - predstavlja prinos od ulaganja sredstava koja **služe** za pokriće tehničkih rezervi. Ovaj iznos se prenosi na poziciju C.IV.

Podatak na poziciji **C.VII – Ostali prihodi** – odnosi se na prihode koji nijesu u direktnoj vezi sa osnovnom djelatnošću, a istovremeno nijesu predviđeni ostalim pozicijama netehničkog računa. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 783, 784, 786, 789.

Podatak na poziciji **C.VIII – Ostali rashodi** - odnosi se na rashode koji nijesu u direktnoj vezi sa osnovnom djelatnošću, a istovremeno nijesu predviđeni ostalim pozicijama netehničkog računa. Ovom stavkom iskazuje se iznos evidentiran na grupi konta 748, 749.

Podatak na poziciji **C.IX – Dobit/gubitak iz redovnog poslovanja za obračunski period prije oporezivanja** (I+II+III+IV-V-VI+VII-VIII) – predstavlja sumu tehničkog rezultata neživotnih osigurnja, tehničkog rezultata životnih osiguranja, prihoda od ulaganja, raspoređenog prinosa investicija prenijet sa tehničkog rezultata životnih osiguranja i ostalih prihoda umanjenu za rashode od ulaganja, raspoređeni prinos investicija prenijet na tehnički rezultat neživotnih osiguranja i ostalih rashoda.

Podatak na poziciji **C.XIX - Neto dobit/gubitak za finansijsku godinu** – predstavlja dobitak/gubitak iz redovnog poslovanja za obračunski period prije oporezivanja, umanjen za porez na dobit, odloženi porez i ostale poreze.

Napomene

Član 6

Napomene uz izvještaje treba da najmanje sadrže sljedeće podatke:

1. Sažetak računovodstvenih politika sa posebnim osvrtom na računovodstvene politike ulaganja imovine za pokriće tehničkih rezervi;
2. Sadašnju vrijednost investicija koje su bilansno iskazane po nabavnoj vrijednosti;
3. Nabavnu vrijednost investicija koje su bilansno iskazane po sadašnjoj vrijednosti;
4. Pregled osnovnih pretpostavki obračuna matematičke rezerve.
5. Podaci o kretanju godišnjeg prinosa na matematičku rezervu.
6. Pregled zajmova datih osiguranicima koji nijesu obezbijeđeni polisama;
7. Tabelu bruto i neto kvota (kombinovana, kvota šteta i kvota troškova) po vrstama osiguranja. U tabeli prikazati, po vrstama osiguranja, sve iznose premija, šteta i troškova, odnosno obračunske elemente koji su navedeni u nastavku ovih napomena kao podaci koje je potrebno koristiti za obračun kvota;

Kombinovana kvota = kvota šteta + kvota troškova.

Bruto kvota šteta = bruto rashodi za štete / bruto zarađena premija.

Neto kvota šteta = neto rashodi za štete / neto zarađena premija.

Bruto kvota troškova = (troškovi pribave + troškovi uprave) / bruto zarađena premija.

Neto kvota troškova = (troškovi pribave + troškovi uprave - provizija od reosiguranja i predatog saosiguranja + provizija primljenog saosiguranja) / neto zarađena premija.

Bruto rashodi su iznosi naknada po osnovu šteta direktnog osiguranja i primljenog saosiguranja uvećani za troškove rješavanja šteta i promjenu rezervisanja za štete direktnog osiguranja i primljenog saosiguranja, umanjani za prihode od ostvarenih bruto regresnih potraživanja.

Neto rashodi za štete su prikazani u tehničkom rezultatu na poziciji A.IV za neživotna osiguranja odnosno B.V za životna osiguranja.

Troškovi pribave su troškovi sticanja osiguranja uvećani ili umanjani za promjenu u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja (pozicije A.VII.1 + A.VII.2 u tehničkom računu za neživotna i B.VIII.1 + B.VIII.2 za životna osiguranja).

Troškovi uprave su ostali operativni troškovi (pozicije A.VII.3 za u tehničkom računu za neživotna i B.VIII.3 za životna osiguranja);

Bruto zarađena premija su obračunate premije direktnog osiguranja i primljenog saosiguranja uvećani za promjenu prenosne premije direktnog osiguranja i primljenog saosiguranja.

Neto zaradjena premija je prikazana u tehničkom rezultatu na poziciji A.I za neživotna osiguranja odnosno B.I za životna osiguranja.

Pregled troškova pribave i troškova uprave (administrativnih troškova) po vrstama osiguranja uz poseban prikaz. Pružiti kratko pojašnjenje ključa korišćenog za raspodjelu indirektnih troškova;

8. Za društva koja obavljaju poslove životnih osiguranja, pregled bruto obračunate premije strukturirane na sljedeći način:
  - a) Individualna i grupna osiguranja;
  - b) Jednokratne uplate i periodične uplate;
  - c) Ugovore sa učešćem u dobiti i ugovore bez učešća u dobiti;
9. Za društva koja obavljaju poslove životnih osiguranja, pregled bruto obračunatih premija, posebno po ugovorima zaključenim u periodu prije tekućeg obračunskog perioda i posebno po ugovorima zaključenim u tekućem obračunskom periodu. Pregled premije strukturirati po sledećim vrstama životnog osiguranja:
  - a) Osiguranje života;
  - b) Rentno osiguranje;
  - c) Dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života i
  - d) Druge vrste životnih osiguranja;
10. Tabelaran prikaz rezultata reosiguranja, po vrstama osiguranja. U tabeli najmanje prikazati:
  - a) Procentualni odnos zarađenih premija predatih u reosiguranje i bruto zarađenih premija;
  - b) Procentualni odnos iznosa šteta predatih u reosiguranje (suma riješenih šteta predatih u reosiguranje i udjela reosiguravača u promjeni rezervacija za štete) i iznosa bruto šteta (suma bruto riješenih šteta i promjene bruto rezervacija za štete);
  - c) Iznose provizija odobrenih od reosiguravača (posebno prikazati fiksne i profitne provizije), po vrstama osiguranja;
11. Iznose troškova provizije sticanja osiguranja, po vrstama osiguranja.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Branko Vujović